	9. Агабаев Ш., Ахмедова Ш., Темирбаева А. Дипломатические переговоры. Методическое пособие. Ташкент, 2025. – 80 с. **Axborot manbalari** 1. www.prezident.uz – O'zbekiston Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti. 2. www.uza.uz – O'zbekiston Milliy axborot agentligi. 3. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali. 4. http://isrs.uz/ – O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi strategik va mintaqalararo tadqiqotlar institute. 5. www.ziyouz.uz – Fan va ta'lim portali.
7.	O'quv dasturi O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Dastur universitet Kengashining 2025-yil 28 - avgust dagi yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqqa tavsiya etilgan (1 - sonli bayonnoma).
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** Muitov D. – O'zDJTU "Siyosiy fanlar" kafedrasi dotsenti, siyosiy fanlar nomzodi. Temirbayeva A.K. – O'zDJTU "Siyosiy fanlar" kafedrasi o'qituvchisi.
9.	**Taqrizchilar:** T.Alimardonov – O'zbeliston Xalqaro islom akademiyasi professori, siyosiy fanlar doktori; Z.Zaripova – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti dotsenti, siyosiy fanlar nomzodi.

Xalqaro jurnalistika fakulteti dekani ____________ A.Matyakubov

Siyosiy fanlar
kafedrasi mudiri ____________ S.Saidov

Universitet axborot resurs
markazi direktori ____________ S.Kayumova

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
Rektor ____________ I.Tuxtasinov
2025-yil "28" avgust

Ro'yhatga olindi: *BD 60310200 - DA1104*
2025-yil "28" avgust

DIPLOMATIYA ASOSLARI
FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	300 000 –	Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi:	310 000 –	Ijtimoiy va xulq-atvorga mansub fanlar
Ta'lim yo'nalishi:	60310200 –	Xalqaro munosabatlar

Toshkent – 2025

Fan/modul kodi DA1104	O'quv yili 2025-2026	Semestr 1	Kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 4

	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1.	Diplomatiya asoslari	48	72	120

2. **I. Fanning mazmuni:**

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarga tashqi siyosatning nazariy metodologik, tashkiliy-huquqiy, ma'naviy asoslari va uning siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy sohadagi aloqalari hamda mamlakatimizning jahon hamjamiyatiga integratsiyalashuvi, O'zbekiston Respublikasining milliy manfaatlarini tashqi siyosatda himoyalash vositalari haqida ma'lumot beradi.

Fanning vazifasi - diplomatiya asoslari siyosiy bilimlarning mustahkam bazasini shakllantirish, siyosiy fanlarning asosiy tushunchalari mazmunini ochib berish, siyosatshunoslik sohasida mustaqil bilim asoslarini yaratish, siyosat, siyosiy hodisalarni o'rganish usullarini tahlil qilishda nazariy yondashuvlarga ko'nikma va malakalarni shakllantirish, boshqaruv qarorlarini qabul qilish, jamiyat siyosiy hayotining rivojlanish tendensiyalarini, aniq yo'nalishlarda amalga oshirilayotgan davlat siyosatini anglash ko'nikmalarini shakllantirish.

Xorij tajribasiga muvofiqligi

Mazkur fan dasturi xalqaro tan olingan reytinglarda TOП-300 talik ro'yxatiga kiruvchi Janubiy Kaliforniya universiteti ta'lim dasturi tajribasini o'rgangan holda tuzildi.

https://www.eucliduniversity.net/courses/dip-401/

II. Asosiy qism (ma'ruza va seminar mashg'ulotlar)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi ma'ruza mavzular kiradi:

1-semestr

1. Diplomatiya asoslari fanining obyekti, predmeti va rivojlanish bosqichlari (2 soat)
2. Diplomatik munosabatlarga zarurat va xalqaro munosabatlar strukturasi (2 soat)
3. Diplomatik munosabatlar tarixi (2 soat)
4. Diplomatik munosabatlar o'rnatish tizimi va texnologiyalari (2 soat)
5. Xalqaro uchrashuvlarda diplomatik protokol (2 soat)

qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yurita oladi, masalaga oid daliliy misollarni tahlil etish asosida ma'lum ilmiy-nazariy xulosalar chiqara oladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini izohlashda ba'zi ikkilanishlarga, kamchiliklarga yo'l qo'yadi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan muyyan amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, biroq mavzuga oid masalalar yuzasidan yetarli qaror qabul qila olmaydi.

3 (qoniqarli) baho – talaba seminar mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajarish jarayonida jiddiy kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritishda ma'lum ilmiy-nazariy xatolarga yo'l qo'yadi, tayanch tushncha va terminlarning mohiyatini to'liq izohlay olmaydi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga qisman javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan yetarli bilimga ega bo'lmaydi. Talaba fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash, mavzuga oid masalalar yuzasidan qaror qabul qila olish ko'nikmasi to'liq shakllanmagan bo'ladi.

2 (qoniqarsiz) baho – talaba modul bo'yicha yetarli bilimga ega emas, juda qo'pol xatolarga yo'l qo'yadi, savollarga qiyinchilik bilan javob beradi, berilgan topshiriqlarni bajara olmaydi.

6. **Asosiy adabiyotlar:**

1. S.Sh.Saidov. Davlat xizmati va personal boshqaruv (Davlat boshqaruvida rag'batlantirish usullari): O'quv qo'llanma. - T., 2024. – 99 b.
2. I.B.Masharipov. Siyosatshunoslik. Darslik. – Andijon, 2025. – 450 b.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. -T.: O'zbekiston. 2017. -486 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. –T.: O'zbekiston, 2021. -464 b.
3. Temur tuzuklari. —T.: Yoshlar nashriyot uyi, 2018. -184 b.
4. Abu Nasr Forobiy. Fozil odamlar shahri. -T.: Yangi asr avlodi, 2018. -320 b.
5. Otamurodov S, Ergashev I., Akramov Sh. va boshq. PolitologiY. O'quv qo'llanma. - T.: O'zbekiston, 1998. -252 b.
6. Politologiya: Ma'ruzalar matni. / Taqrizchilar: Kim V., Bahronov J.-T., 2000.
7. Nizomulmulk. Siyosatnoma (Siyar-ul-muluk). -T.: Yangi asr avlodi, 2019. -304 b.
8. Parsons S. Introduction to Political Science. Textbook. Pearson. USA, 2017. -528 p.

	• diplomatiya sohasiga oid xalqaro hujjatlar, matbuot materiallari va boshqa axborot manbalarini tahlil qilish, tushunish va ularning mazmunini baholay olish ko'nikmasiga ega bo'ladi; • diplomatik muloqot jarayonida tinglash, tushunish va fikr bildirish ko'nikmalarini rivojlantiradi; • xalqaro diplomatiyada qo'llaniladigan atamalar va nutq madaniyatini o'zlashtiradi hamda diplomatik nutq bilan ishlashda B2 darajasiga yaqin bilimlarga ega bo'ladi; • diplomatik nutq amaliyotida og'zaki va yozma muloqot ko'nikmalarini egallaydi; • diplomatik hujjatlar va axborotlar bilan bosqichma-bosqich ishlash, ularni tahlil qilish va munosabat bildirish usullari haqida tasavvurga ega bo'ladi.
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • interfaol keys-stadilar; • seminar mashg'ulotlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruh, mikroguruh bo'lib ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrdagi 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi tog'risida Nizom"ga ko'ra fanga ajratilgan kredit beriladi. Talabalarning bilimini baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom" talablari asosida belgilanadi. **Talabalarning bilimini baholash mezonlari:** **5 (a'lo) baho** – talaba seminar mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritadi, masalaga oid daliliy misollarni tanlay oladi va ularni to'g'ri tahlil etish asosida ma'lum ilmiy xulosalar chiqara biladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini to'g'ri izohlay oladi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob bera oladi, berilgan vazifa yuzasidan keng amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, mavzuga oid masalalar yuzasidan tegishli qarorlar qabul qila oladi. **4 (yaxshi) baho** – talaba seminar mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, ammo ishda ayrim kamchiliklarga yo'l

	6. Diplomatiya faoliyati va vakolatxonalarning huquqiy asoslari (4 soat) 7. Diplomatik xizmat xodimlarining huquqiy maqomi (2 soat) 8. Xalqaro siyosat va xalqaro munosabatlar. O'zbekiston — xalqaro siyosat va xalqaro munosabatlar sub'ekti (4 soat) 9. Yangi O'zbekistonning faol diplomatiyasi (4 soat) **II.II. Fan tarkibiga quyidagi seminar mavzular kiradi:** **1-semestr** 1. Diplomatiya asoslari fanining obyekti, predmeti va rivojlanish bosqichlari (2 soat) 2. Diplomatik munosabatlarga zarurat va xalqaro munosabatlar strukturasi (2 soat) 3. Diplomatik munosabatlar tarixi (2 soat) 4. Diplomatik munosabatlar o'rnatish tizimi va texnologiyalari (2 soat) 5. Xalqaro uchrashuvlarda diplomatik protokol (2 soat) 6. Diplomatiya faoliyati va vakolatxonalarning huquqiy asoslari (4 soat) 7. Diplomatik xizmat xodimlarining huquqiy maqomi (2 soat) 8. Xalqaro siyosat va xalqaro munosabatlar. O'zbekiston — xalqaro siyosat va xalqaro munosabatlar sub'ekti (4 soat) 9. Yangi O'zbekistonning faol diplomatiyasi (4 soat) **III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:** Seminar mashg'ulotlar multimedia vositalari bilan jihozlangan auditoriyada faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mashg'ulot jarayonida mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq. **IV. Mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar va tavsiya etilgan mavzular:** Talabalarni mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-apreldagi 136-sonli "Oliy ta'lim muassasalari talabalari mustaqil ta'limini tashkil etish bo'yicha namunaviy tartibni tasdiqlash to'g'risida"gi buyrug'i asosida ishlab chiqilgan. Mustaqil ta'limni baholash semestr davomida berilgan topshiriq asosida bajarilgan ishlami HEMIS axborot tizimida ilova qilish, shuningdek, oraliq va yakuniy test va savollarga javob berish asosida oshiriladi. - o'tilgan mavzuni chuqur o'rganishlari uchun darslik, o'quv materiallari bilan faol ishlash;

	- seminar mashg'ulotlar va imtihonlarga oldindan tayyorgarlik ko'rish, vaqtdan unumli foydalanish; - fan (modul)lar bo'yicha mustaqil ta'lim topshiriqlarini belgilangan muddatlarda taqdim etishi; - mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda plagiat (ko'chirmakashlik)ga yo'l qo'ymasligi; - kichik guruhlarda hamkorlikdagi mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda jamoaning umumiy maqsadiga mos harakat qilishi, o'ziga yuklatilganl vazifalarni o'z vaqtida bajarishi. **Mustaqil ta'limni tashkil etishda fanning xususiyatini inobatga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:** - mavzu yuzasidan tahliliy ma'lumot (esse) tayyorlash; - badiiy-ijodiy ishni bajarish; - aniq mavzu bo'yicha tahliliy taqdimot (prezentatsiya) tayyorlash; - berilgan muammoni keng tahlil qilish, unga ta'rif va xulosalarni berish; - amaliyotdagi mavjud muammoning yechimini topish, test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash orqali loyihalar ishlash ko'nikmasini shakllantirish; - ilmiy maqola, tezislar va ma'ruza tayyorlash; **1-semestr** 1.O'zbekiston Respublikasi tashqi siyosatining ustuvor yo'nalishlari (2 soat). 2.O'zbekiston manfaatini himoyalash – tashqi siyosatning asosiy maqsadi (2 soat). 3.Mudofaa va xavfsizlik organlari tizimini rivojlantirish (2 soat). 4.Markaziy Osiyoda strategik mavhumlik muammosi va uning yechimlari (2 soat). 5.Markaziy Osiyoda integratsiya jarayonlari va bozor islohotlarini rivojlantirish (2 soat). 6.O'zbekistonning Birlashgan millatlar tashkiloti bilan hamkorligini rivojlantirish (2 soat). 7.O'zbekistonning YEXHT hamda NATO bilan xavfsizlik va barqarorlikni ta'minlash borasidagi hamkorligini mustahkamlash (2 soat). 8.Xalqaro moliya va iqtisodiyot tuzilmalari hamda tashkilotlari bilan hamkorlikni rivojlantirish (2 soat) 9.O'zbekistonning dunyo davlatlari bilan hamkorlik munosabatlarini rivojlantirish va mustahkamlash (2 soat). 10.O'zbekistonning Yevropa ittifoqi davlatlari bilan hamkorligini mustahkamlash va rivojlantirish (2 soat).

	11.Yevropa, Osiyo va Tinch okeani havzasi mamlakatlari bilan o'zaro manfaatli aloqalar (2 soat). 12.O'zbekistonning Yevropa davlatlari bilan siyosiy-diplomatik, iqtisodiy va madaniy aloqalari (2 soat). 13.O'zbekistonning Yaqin, O'rta Sharq hamda arab davlatlari bilan hamkorlik aloqalari (2 soat) 14.O'zbekiston Respublikasining diplomatik vakolatxonalari (2 soat). 15.Mustaqillik va O'zbekiston Respublikasining xalqaro munosabatlarning sub'ektiga aylanishi (2 soat). 16.O'zbekistonning umumbashariy, sohaviy va mintaqaviy xalqaro tashkilotlar bilan hamkorligi (2 soat) 17.Savdo, tashqi siyosat va diplomatiya (2 soat) 18.Ekologik diplomatiya (2 soat) 19.Diplomatiya va xavfsizlik (2 soat) 20.Diplomatiya va vositachilik (2 soat) 21.Normallashtirish diplomatiyasi (2 soat) 22.Xalqaro shartnomalar va bitimlar (2 soat) 23.Diplomatiya tushunchasi va uning tarixiy rivojlanish bosqichlari (2 soat) 24.Zamonaviy diplomatiya turlari: ikki tomonlama va ko'p tomonlama diplomatiya (2 soat) 25.Konsullik va diplomatik vakolatxonalar faoliyatining asosiy yo'nalishlari (2 soat) 26.Diplomatik protokol va etik qoidalar (2 soat) 27.Tashqi siyosat va diplomatiya o'rtasidagi bog'liqlik (2 soat) 28.Xalqaro muzokaralar olib borish uslublari va bosqichlari (2 soat) 29.Diplomatik hujjatlar: notasiyalar, memorandumlar, konvensiyalar (2 soat) 30.Birlashgan Millatlar Tashkiloti doirasidagi diplomatik faoliyat (2 soat) 31.O'zbekiston Respublikasining diplomatik faoliyatining asosiy yo'nalishlari (4 soat) 32.Xalqaro tashkilotlar va ularning diplomatik aloqalardagi roli (4 soat) 33.Diplomatik aloqa vositalari va ularning axborot xavfsizligidagi o'rni (4 soat)
3.	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** • diplomatiya asoslari kursi va uning mavzulariga tayangan holda o'z fikr va mulohazalarini mantiqiy va asosli tarzda bayon eta oladi; • xalqaro diplomatik amaliyot va muzokaralarni tushunish uchun zarur bo'lgan strategiyalarni biladi va ularni amaliyotda qo'llay oladi;